

HALADÁS

VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ——— 8 korona
Fél évre ——— 4 korona
Negyed évre ——— 2 korona

Szerkesztőéig:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ——— 14— kor.
Fél évre ——— 7— kor.
Negyed évre ——— 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító rész-társ.”-nál 3000 koronára halál esetére és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Máv. altisztikör.

Miskolcz, 1903. márczius 7.

(—ko—) Folyó hó 22-én ülnek össze újból a miskolczi máv. altisztikör vezető férfiai, hogy a mult évi sáfarkodásukról a kör tagjainak beszámoljanak. Az eredmény nem lesz meglepő, mert mindenki azzal a tudattal van eltelve, hogy az altisztikör ma már olyan nivón áll, a melyen még soha sem állott.

Ezt a kört az altisztek egyik legnagyobb barátja, szószólója, jóakarója nagy fáradsággal és sok utánjárással hozta össze. Lelkesítve, buzdítva, apostolként járt az altisztek között *Temesváry* Alajos s a nemes gondolkodásúak egész gárdája, kötelességtudó része állott melléje, állt a zászló alá, a melyet ő tartott erős kezében.

Az akkor elvetett mag, termékeny talajra talált, szép lombos fává nőtte ki magát, melynek árnyékában a fáradt kartársak testileg és lelkileg felüldülve, új erőt nyernek a munkára. Összetartva, tömörülve megmutatták, hogy a társadalomban helyük van s ennek legfényesebb bizonyítékát az idej altiszti bálon láttuk. Maga az altisztikör aránylag kevés számmal volt ugyan képviselve, mert az idén fellépett járványban alig volt család, mely egy-két kis koporsót ne kísért volna az örök nyughelyre, vagy nehéz súlyos beteget ne lett volna, a családfők is kimerültek a zordon, rendkívüli időjárásban s legyünk őszinték talán pénzben is!

De a feljebbvalók, élén a kör védnökével s annak fényes és kiterjedt ismeretségével, olyan színvonalra emelték a mulatságot, a melyhez fogható Miskolczon az idej farsangban nem sok volt!

Az altisztikör tehát pártolásban, meleg rokonszenyben részesül minden részről,

mert látják annak életrevalóságát, intelligenciáját s öntudatos működését.

Itt az érdem a vezetőségé, melyből az oroszlanrész Krösz Elemért az elnököt illeti meg. Az ő egyénisége, mely őt szeretetreméltó modora, szerénysége és kötelességtudásával úgy fel mint lefelé oly népszerűvé tette, az elnöki székre úgyszólván praedestinálva van. Hogy székét miként töltötte be, a bizonyítékot előbb már felhoztuk.

Sajnálattal értesültünk, hogy ő ez évben már nem hajlandó elnökséget vállalni, belefáradt a sok intrikába, a személye elleni alaptalan támadásokba, átadja a helyét egy érdemesebbnek...

Valóban szomorú jelenség ez és pedig legujabb a kör belső életében!

Mi, a kik az altiszti körnek feltétlen barátai vagyunk s minden alkalommal iparkodtunk annak bizonyítékát is adni, felemeljük tiltakozó szavunkat s kérjük az altiszti kör higgadt, józan elemeit,

járjanak utána, nyomozzák ki, ki hinti el a konkolyt, hol az a rossz seb, amely mérgezéssel fenyegeti az egészséges testet, vágják ki azt irgalom nélkül, azonnal, nehogy késő legyen! Ki onnan a széthúzás elemeivel, mert az nem odavaló, felszínre a föld alatt turkáló férgekkel, még mielőtt az ifjú, nemes fának gyökereit megrágnák s adjanak fényes elégtételt annak a férfiúnak, ki a kör jövőjét szívéen hordja azzal, hogy őt egyhangulag válasszák meg s további bizalmukkal tiszteljék meg!

Krösz Elemér pedig fontolja jól meg tettét, mert a közpályán működő legjelesebb férfiut érheti a leghitványabb kritikája, de ez nem kedvetlenítheti el azzal az elismeréssel szemben, a mely őt minden oldalról övezi és felemeli.

Adja Isten, hogy a szerencsés megoldást megtalálják, nehogy a kör további sorsa kockára kerüljön!

TÁRCZA.

Dacz.

*Megcsaltál bár, azért ne gondold,
Hogy e miatt én bús vagyok;
Nem én! — jókedvű czimborákkal
Dözsölve töltök éjt, napot.*

*S a kaczagó, dévaj fiúk közt
Magam vagyok a legvigasb...
És foly a bor... és szól a nóta
Dalolgatunk, míg megvirrad.*

*Hanem mikor elbálva tőlük,
Szobámba szóltan felmegyek,
Zokogni kezdek, mint egy gyermek
S csókolgatom — arczképedet.*

Karaszky Ödön.

Szerelem próbája.

Irta: Győrkönyi Károly.

Jegyzősegéd volt Kondor Jakab immár van husz esztendeje. Szegény volt a falu, szegény a jegyző, szegényesen telt a segédnek is. Szobája a község házán; ebédje vacsorája a princípálisnál a tulsőszeren.

Kondor Jakab „mesterséges” ember volt. A mit kezzel, kessel meglehetett csinálni, azt megcsinálta. Akkoriban a vidéki urak (ugy lehet, a fővárosiak is; de ezt mi nem tudjuk) embernyi hosszú, vékony sétatököket viseltek, szépen faragott gombbal. Ugy jártak azokkal, mint mindmegannyi vőfely. Kondor Jakab ekkor híressé lett a faragott botjairól. Miután pedig nem pénzért, de szívességből csinálta azokat, kapott érték egy-egy régi kapás pisztolyt (annak csinált új agyat) Rákóczy-fele „pro libertate”-penzt (a mit csokros selyem szalagba foglalt, ugy aggatott a falra), porral lepett, hagymaforma régi ezüstórát (azt szérszedte, meg ő-szerakta pontosan járó műve). Az órákhoz különösen értett. A szobája fala tele lógott rózsás sulyu falusi kakukkos s nem kakukkos javítani való órával. Azt mondta: aludni se tudna, ha nem hallaná folyvást veszekedő ketyegéstüket.

Soha ember ugy a ruhájára vigyázni nem tudott, mint Kondor Jakab. Irodái használatra külön zöld vászonkabátja volt, melynek az ujjára

Néhány szó a nyugdíjkeréshez.

A XXIV/217. szám alatt kiadott nyugdíj-intézeti alapszabályok 8. cikke szerint a 36 évi tagság után a nyugdíjat az utolsó évi fizetés teljes összege képezi, oly megszorítással azonban, hogy évi 6000 forint — 12000 koronát — soha meg nem haladhat.

A mozdony és vonatkiséző személyzethez tartozó tagoknak a mozdony és vonatkisézőretnél töltött idő mástélszeresen ($1\frac{1}{2}$) számítottatik.

Ezen rendelkezés szerint a mozdony és vonatkiséző személyzet 24 évi szolgálat után éri el a nyugdíj jogosultságát, a mi 12 teljes évi előbbséget biztosít a többi alkalmazottakkal szemben.

A mozdony és vonatkiséző személyzet ennek ellenében $1\frac{1}{2}\%$ -kal fizet többet, mint a többi alkalmazott, fizetése után. A befizetett összeg ily formán, az időközi kamatokat leszámítva, egyenlő lesz. Mert 100 forint után 3% mellett 36 év alatt befizettem összesen 108 forintot, s ugyanennyire rúg $4\frac{1}{2}\%$ mellett a 24 év alatt befizetett összeg. De nem is a befizetésnél áll elő a különbség, hanem a kifizetésnél, mert a mozdony és vonatkiséző személyzet 12 évvel előbb kapja vissza a befizetett pénzét, illetve élvezzi utolsó fizetését, a mi ugy az életkorra, mint a visszakapott pénzösszege nézve jelentőségteljes

tényező. Mert ha csak 100 forint alapegységre számítjuk vissza, ez kitesz 12 év alatt 1200 forintot, vagyis a nyugdíjból a mozdony és vonatkiséző már emnyit élvezett, mikor a többi alkalmazott még ebből nem hogy kapott volna, de még mindig fizette 3% -lékos obulusait.

Éles tehát a határ, jelentőségteljes tehát a viszony a vasuti alkalmazott nyugdíj évei, igénye között, mert míg egyrésze 24 év alatt jut oda, a mi minden vasutasnak életcélja, törekvéseinek Mekkája, addig az ugyanazon hajóban evező társainak 36 évre van szüksége. Már pedig 12 év különbség az emberi kor utolsó szakában, melyben az ember többet néz vissza mint előre, melyben csak törött szárnyu reményekkel van körülveve, melyben csak az élettapasztalatok keserűségét izleli, oly nagy idő, hogy minden percének kétszeres értéke van.

A nyugdíjra jogosított évek összege az állami tisztviselőknél 40 évre van szabva, ezek közül ki van véve a tanári kar, melynél csak 30 év szükséges a teljes nyugdíj elérésére.

Tehát e kettő között, e két mérték közé van beékelve a vasuti alkalmazottak 36 éve. Lássuk már most, hogy az ezek által teljesített szolgálat akár pontosság, akár fegyelem, akár a munka, akár a kihasználás szerint eléri-e azon határt, mely a 40 évnél kisebb, a 30 évnél több.

könyökön felül erő másik ujjakat húzott fekete liszterből. A nyakába zsákvászony-kötenyt akasztott, mely derekon hátra volt kötve és leért a térden alul. Csak így felkészülve ült az íróasztal elé.

Külön tudománya volt a ruhatisztogatás, meg a csizmafényesítés. Egyiket se bízta idegen kézre. Hogyan bánnak azok a cselédek a ruhával! Kétanyai ideig eltart minden, ha az ember maga látja el. Persze érteni kell hozzá!

Kicsiny, barna ember volt Kondor Jakab, be-
retvált, sovány arczczal. (Magától értetődik, hogy maga borotválkozott és hogy köszörü ezen a világon beretvát „lehuzni“ ugy nem tudott, mint ő). Haja ritkás, a füle különöskeppen kétfelé álló. Apró, könnyen zavardó szeme fényesen felvillan, ha őt is érdeklő tárgyra megy a beszéd. Különben pedig ijedező, társaságkerülő ember, ki folyvást attól retteget, hogy kinevetik.

Nyugodalmas körömkoptató, faragó élete azonban egyszer nagy zavarodást szenvedett.

A prinzipálisá özvegyesre jutván, a gyermekei mellé odavette az egyik nővérét. Városból jött a leány, hol az apjuk árvaszéki igtató volt — magas állásu ember a Jakab szemében! A segéd előre rettegett, arra gondolva, hogy ezután valami kényes, csufondáros városi kisasszonnyal lesz kénytelen az asztalál ülni. Legjobbiban szeretett volna előre megszökni.

Am Varga Ilona nem volt se kényes, se csufon-

dáros. A város csak annyiban érzett rajta, hogy a haja mindig rendben, a ruhája tiszta volt, s rongyos papucsban se csoszogott, mint egész nap a boldogult prinzipálisné. Magas, kissé csontos termete volt. Hangja mélyen zengett, mint az orgona. Csendes, fekező szeretettel gondozta az árvákat, állhatatos, nyugodt szorgoskodással látta el a háztartást. Jakab már harmadnapra föl mert tekinteni a tányér széleről, hogy az asztalon végig kísérje azokat a nyugtánk, sápadt ujjakat, melyek biztos és kellemes mozdulattal rakosgattak a kávévés findzsát, a leveses tányért.

Egy napon, ebéd után, a leány Jakabot mosolyogva megszólította.

— Hallom, Kondor ur, nagyon ügyes ember. Nem lenne szíves megnézni a habverőmet? Elhajlott egy pár drótja, aztán sehogyse forog!

Fejébe szaladt Jakabnak a vér! Még a szivdobogása is elállott.

— Kérem kisasszony! Hol van az a habverő?

Aztán megijedt; ilyen új fajta kerekest még sohasem látott! Háth ehhez nem ért?

De egy pillanat alatt megcsillapult. Látja, hogy gyerekség! Kemény ujjaiával párszor végig simit a horpadt bordákon és fennhéjázó mosolylyal oda nyújtja a leánynak:

— Készen van! . . .

Ettől a naptól héjjaszemekkel járt-kelt a házban Kondor Jakab. Mindennap felfedezett valami javítani valót. A lámpa homályosan égett,

Már hála Istennek oda jutottunk, hogy még a leglaikusabb ember is fogalommal bír a vasuti szolgálatról. Már mindenki tudja, hogy az állami gazdálkodás verejtékes székérhuzásában a vasutasnak jut a legsúlyosabb teher emelés, melyet percnyi pontossággal kell végezni. A szolgálat idegrázó, a véletlen esélyeknek annyira kitéve, hogy nem szálló ige, de a valóság az, hogy egyik lábával börtönben, másikkal sírban áll. A vasutasra bizzuk nemcsak vagyonunkat, de mindenünket, a legfőbb kincsünket, mivel a jó Isten megajándékozott: az életünket.

Az a vasutas vigyáz arra, hogy ne csak feladott árúnk, marhánk jusson el rendeltetési helyére, de az emberi erőnek Istentől adott felhasználásával, az emberi észnek és megfontolásnak kimért és gyors igénybevételével gondoskodik arról is, hogy a majdnem 100 kilométer gyorsasággal száguldó gyorsvonaton utazót sehol baj ne érje. A vonat percnyi pontossággal fusson el céljához, a vonaton minden csavar erősen meghúzza, a pályán minden szeg teljesen beverve legyen! Mert jaj annak az utasnak, ha csak egy csavar is meglazult, ha csak egy szeg is kiesett!

A vasutas, mikor teljes életét áldozza fel a kimerítő, idegrázó s az emberi erőt és eszt különös módon igénybe vevő szolgálatnak, mikor a természeti erőkkkel kell neki gyarló ember létére küzdeni, mikor az éjjelezések

alkalmával a természetet kell legyűrni, s magát a természeten kívül helyezni, vajjon nem e szolgál ezekkel rá, hogy ily szolgálatnak évei szűkebb mértékre szoríttassanak, vajjon oly egyenlő igazsággal lehet-e az ítélet kimondani, hogy szolgálati évei majdnem érjék el az állami tisztviselők 40 évét!

Én azt hiszem, hogy nem! Ha az állam megadja azon könnyebbséget a tanári kar-nak, kik pedig a heti 18—22 órasi tanításon felül teljes két hónapi üdülésben részesülnek, hogy 30 év elmúltával teljes fizetésével elvonulhat pihenni, nem adhatja-e meg ezen kedvezményt a vasutasnak is, kinek szabadságra igénye nincsen, kinek szolgálata a nappali és éjjeli küzködések sorozatából van összeírva.

Túl sokra van megszabva a nyugdíjintézet alapszabályokban kimondott 36 év s kimondjuk, hogy nincsen arányban a 8. cikk 2. kikezdésében foglalt rendelkezéssel.

Nem irigyeljük, sem nem kisebbítjük a mozdony és vonatkísérő személyzetnek nyújtott előnyt. Igen is helyesen van ez így megszabva, s nagyon is rászolgálnak. Nem is erről, vagy ily czélzattal említjük ezt fel.

A dolog bibije abban esúcsosodik ki, hogy a nyugdíjintézet szervezésénél a vasuti élet csecsemőkorát érte. Mint a csecsemőnél, csak a külső életjelenségeket látjuk, ugy a nyugdíjintézet szervezésénél is csak azt érezték, hogy az a féken ülő, vagy mozdonyon álló

annak persze a csipetője szoros . . . a kávéőrölő kendermag nagyságu darabokban hullatja a szemet: annak a srófját kell meghuzni. Egyszer a lesekelő füle a varrógép zörgésében surlódást fedez fel. Odarohan és csaknem elkapja az Ilona lábát. „Tessék abba hagyni: — hiba van!” Legnagyobb diadala azonban az Ilona zsebórájával esett. Silány kis ezüst óra volt. Annak egyszer kiugrott az egész gepezete. Kezébe veszi Jakab és elsápad. Ugy járt vele, mint a habverővel. A mi zsebóráát eddig látott, az mind másforma volt: ezilindersszerkezet. Ez meg bizonyos, az az új fajta: horgony! Szörnyen megijedt, de csakhamar erős eltökélés tőlötte el a lelket. Látta: most az egész becsülete forog kockán. Ennek az ördöngös masinának a helyrehozására is vállalkozott. Egy héti izzadt, fáradt vele és aztan — büszken, mint valami világesatát nyert hős — átadta a leánynak. Erissen ketyeget az óra, mint a parancsolat!

A jegyző a nagy tajtekpipa füstfelhői mögül okos szemmel kísérte a segéd nagy forgolódását, igyekezetét. Megfogta a dolog praktikus végét és egyszer ugy odavetette, hogy megüresedett ám az egyik közeleső jegyzőség.

Kondor Jakab voltakepp sohase gondolt arra, hogy az embernek más is lehet a rendeltetése, mint segédeskedni. A mindennapi babrálásban eltelt egyik nap, egyik esztendő a másik után: nyugodtan, egyformán. Meg se kívánta a válto-

zást. És most ez a jegyző egyszerre felforgatja a lelket — egyetlen szóval! Mert az az egy szó nagy mécses gyújtott Jakabnak, melynek éles világosságánál nemesak eddigi állapotának szegyenletességét, de a szíve nagy szerelmét is meglátta. Vége volt az eddigi lelki nyugalomnak, lomhaságnak. Nem evett, nem ivott, szomoruan lézengett a ház körül, mint a kit kivert a felesége, lefogyott Jakab árnyekká.

Szerencséjére az állapot nem soká tartott. Megkapta a jegyzőséget és a princípális kivette belőle a vallomást, hogy „Ilonát szeretné, ha meg nem sertené.” Egy órával később Jakab volt a legboldogabb ember. Varga Ilona komoly pírulással, jóságos mosollyal fogadta a zavarodott kezét a Jakab hideg, verejtékes ujjai között és megvallotta, hogy régen megszerette benne a becsületes, jó embert.

Két héttel utóbb háztűznézni ment Kondor Jakab, Vargáékhoz a városba. Nagyon imponált neki az árvaszéki igtató vörös ripszes szalonja, meg a másik két leánya, kik finom piros fehér arccsal, himzett papucsban, török mustrás, uszályos reggeli köntösben, magasra rakott frizurával jártak keltek a házban. Valóságos mostoha leány volt hozzájuk képest az Ilona. Teljesen megrettent pedig Jakab, mikor ebédre beállított két huszártiszt, kik nagy nevető kurizálást kezdtek a szép frajlakkal. Különbén őt jóformán be sem mutatták s azontul sem törődtek vele.

vasutas többet fárad, nagyobb veszélynek van kitéve, éjjelezik, tehát kétszeres szolgálatot végezve, kedvezőbb elbánásban részesítendő, vagyis életerőinek kimerülésére hamarabb lehet számítani, mint a többi embernél.

Ennek ellenében tehát leszállították a nyugdíjra jogosító évek számát 24-re. Hát kérem ez megvolt talán okolva, úgy ahogy, abban a korban, mikor majdnem csak nappali szolgálat volt, mikor 2 vagy 4 vonat bandukolt végig 24 órán át egy-egy vonalrészén, mikor a vonatrendezési szolgálatot is maguk a vonatkísérők teljesítették, mikor száguldoztunk 20 km. sebességgel. Nagyot haladt azonban az idő sora a lefolyt 30 év alatt. Abban a vonat és mozdony kíséretnél töltött időből szorosán véve, nemcsak a vonatkísérőnek, nemcsak a mozdonykísérőnek jut, de jut annak is, ki a vonatot és mozdonyt előkészíti, ki gondoskodik arról, hogy a vonat és mozdony meghessen és biztosan befuthasson rendelkezési helyére, jut annak is, ki éppúgy éjjelezik mint az a vonat és mozdonykísérő, ki éppúgy van a veszedelemnek kitéve, ki éppoly mértékben küzd az álmosággal.

Ilyenek pedig a forgalmi hivatalnokok, a kocsimesterek, kocsirendezők, a váltóőrök, a pályáőrök s végül mindazok, kik éjjeli szolgálatra köteleztetnek.

Most hát kutassuk, hogy mit vehettek alapjául annak, hogy a mozdony és vonat-

kísérőknek ily kivételes helyzetet teremtetek annak idején?

A szolgálatnak vagy veszélyessége, vagy terhe, vagy pedig az éjjelezése lehetett ez.

Már most illeszszük ezen tényezőket a mai állapotok közé, s akkor azt látjuk: a forgalmi szolgálattelvő éjjelezik, a váltó ellenőrzéseivel testileg fáradozik, ki van téve esőnek, viharoknak, ki van téve az elütés veszélyének s a felelősség, a biztonság nemcsak megóvása, de *előkészítése* körül nagyobb, mint annak a vonat és mozdonyvezetőnek, kinek már az előkészített, kiesztelt biztonsági intézkedések között kell haladni, tehát melyeknek legfeljebb betartására, megfigyelésére van utalva.

A kocsimesterek és kocsirendezők szolgálata pedig minden tekintetben súlyosabb, terheesebb, mint a vonat és mozdonykísérőké, hiszen csak az elgázolások szomorú statisztikáját kell megnézni, ebből látjuk, hogy ebben a vezető szerepet ezek az egyének viszik. Hogy pedig terhes-e, legyen szabad csak elképzelni egy rendező pályaudvaron a novemberi hideg esőben és szélben estétől reggelig futkosó kocsitolót!

A váltó és pályáőr, mint éber őrei, játszik szerepüket éjjel-nappal a forgalom biztonságának. Vajjon kivethetjük-e őket azon szolgálat megjutalmazásából, mely szolgálatban

Erős bor került az asztalra, melyből zavarában sűrűen iszogatótt Jakab. Miután pedig a bornak megnyugtató, sőt bátorító hatását érezte, a pohárhajtogatást folytatta. Ime, már vakmerően föl mer tekinteni és a tiszt beszédjére ügyelni. Kar, hogy csupa olyan dolgról foly a szó, a mihez ő nem tud: megyebátról, paripáról, a kapitány Alienorjáról, a melyik minden éjjel biztosan haza hozza a tökrészeg gazdáját, lovászokról, inasokról.

Ezekkel is baj van az ilyen vidéki helyen: Elparasztosodnak, valóságban elbutulnak... Különb, ki tudja magunkkal mi lenne — jegyzé meg az egyik tiszt — ha a durvaság sivatagjának a közepén ily bájos, he! valósággal kellemes oázisra nem találna az ember, he!

Jakab ámulására kerek üvegdarabot dobott a tiszt a szemébe és mereven rábámult a kecsesen mosolygó kiszasnyokra.

Folytatta a beszédét a másik:

— Igazad van pajtás! Kérem, valóságos — hogy is mondjam? — sertéssé lesz itt a privatdiner. Maholnap már fenyés cipőt se kap az ember.

Egyszerre az egész társaság Jakab felé fordult. Annak a néma embernek a helyéről valami vig, halk nevetés hangzott. Nevetett az egész kipirult, sovány arc, nevettek a ránczok közül az apró szemek.

A monoklis ur felrántotta a szemöldökét.

— No, no! He, he?

A Jakab csak nevetett.

— Csak azt akarom mondani, hogy az ön inasa annyit ért a cipőfényesítéshez, mint a hajdu a harangöntéshez!

— No, no! Maga talán ért hozzá? He?

— Mindenesetre! — sértődött Jakab.

Ilona megrángatta a könyökét.

— Kondor ur...

— Kérem ne tessenek engem felteni. Mindjárt lefőzöm őket...

Az egész társaság kíváncsian leste, hogy mi lesz most itt.

— Mondja csak tiszt ur, pro primo: egyenesen a skatulyából keni ki a vikszot az inas?

— Barátom én azt nem tudom...

— De tudom én, uram!... Ugy tudom, mintha mindennap látám!... számár az ön inasa tiszt ur! Óriási számár! Megmondhatja neki: én izenem!... Ha az csak mindjárt úgy menne... De nem úgy megy az, uram!... Mert hát az így van: az ember kivág a vikszból egy mogyorónyi darabot, azt kis esésében — nekem fából van, magam faragtam — összetöri és úgy keveri aztán vízzel... Ez az első, nem pedig a skatulyából kikenni — neveltséges!... Azután a második... kérem, hagyjon engem, Ilona.

Hadonászott a nekitüzesedett Jakab, csaknem leverte a poharát.

— Aztán a második: két fényesítő kefe!...

tevékeny részt vesznek, mely részben általuk bonyolítottatik le?

Mindazon szolgálati nem a vasutnál, hol éjjelezni, hol a forgalom biztonságát előkészíteni és végrehajtani kell, oly módon volna elbírálandó, mint a mozdony és vonatkísérő személyzetnek a vonat és mozdonykíséretnél eltöltött ideje, azaz a nyugdíjba ezen idő $1\frac{1}{2}$ -szeresen számíttatnék, melyre nemcsak a méltányosság, az igazság, de az emberi természet alkotása utasítja az embert. A többi vasuti szolgálatnál töltött évek menyisége is legalább 30 évre volna leszállítandó, mert a kimerítő s a folyton ideges és izgatott s e mellett perczekhez kötött szolgálatlétel lehetetlenné teszi azt, hogy a gyarló emberi szervezet hosszú évek során át egyformán és kifogástalanul működjék, s az ily szolgálatnál eltöltött 30 év elég arra, hogy ezen működésnek határuul szolgáljon, s megadassék az emberi romnak azon lehetőség, hogy még korán hanyatló élte végén, ha már nem is a nyár rózsáit, hanem az ősz hervadozó virágait élvezhesse.

Azt hisszük, hogy el kell már jönni azon időnek, midőn az intézet élén álló vezető-férfiaink atyai gondolkodásukkal rajta lesznek, hogy az elavult korszak intézkedései megszűnjenek s minden vonalon oly állapot teremtsenek, melyből az egészséges és a mai viszonyoknak megfelelő életerő fakadjon.

Mondja csak, tiszt ur, hány kefeje van annak a híres inasnak? Mi?

— He? Hány kefe? Tudja az ördög!

— Három van neki, tiszt ur! . . . A fejemet levághatja, ha el nem találtam! Mindenütt három van, a hol ilyen gyalázatos fényű czipőt talál, a milyen az öné, tiszt ur! . . . Egy sárkefe, egy kenő, meg egy fényesítő . . . De az isten szerelméért az határozottan kevés! . . . Nézze csak meg, nagy jó uram! Ha ön a kenő kefével rákente a feloldott vikszot a bőrre, az kevésé nedves, de határozottan nedves. Most ön rámege a fényesítővel, akkor ez mindig kap valamit a nedvességből. Mi a következő? Ezzel a gyalázatos nedves fényesítővel tiszta — *tiszta* tükörfényt nem fog elérni, ha a feje bubjára áll is . . . Soha! . . . Mi kell tehát itt? Világos: egy második fényesítő, egy absolut száraz fényesítő kefe, a garnitúrának a negyedik kefeje . . . Vegyen ön az inasának egy második fényesítő kefét — negyvenöt krajczár az ára . . . Vegyen neki, drága tiszt uram!

Összesíptetett szemmel, csuesoritott szájjal mutatta, milyen gyönyörű fényes lesz akkor az a czipő . . .

Egyszerre lehült arczáról a lelkesezés ragyogó melege. Az egész társaság óriási, falrengető határa fakadt . . .

Jakab tétovázva, rémulten derengő tudattal végigjártatta a szemet a kaczagó tisztteken, a

Ilyen orvoslást igényel nyugdíjügyünk rendezése s a jelenlegi hosszú szolgálati időnek a vasuti különleges természetű szolgálati viszonyokhoz megfelelő és méltányos leszállítása. Nagy erkölcsi erő rejlik ebben, melynek gyömölcsét, mint a jó kertészgazda, első sorban maga a vasuti intézet élvezné, mert oly kitartó és megbízható munkakerőt fejlesztene ki, melynek összetartó, aczélfalán megtörne az újabb kor szocializmusa, vagy a nembánomság, a nemtörődomség ragálya.

Hiszük, hogy szavunk nem volt elvesző szó a pusztában!

Oroszlányi László.

Oktatásunk.

Hogy a vasuti végrehajtó szolgálatnál a gyakorlati tudás a fő, ezt — azt hiszem — bizonyitanom is fölösleges. A legszebb theoretikus fejtegetésekkel sem lehet még csak egy csavarkapcsolatot sem lekasztani, ha az illető eljáró közegeben hiányzik a gyakorlati képzettség. Viszont tény az is, hogy a kinek a képzettsége csupán csak a sablonos mindennapiasságig terjed, a ki magának szükség esetén tanácsot adni nem tud, a ki valamely rendkívüli esemény beálltával fejét veszi, a ki csak addig tud szolgálatot tenni, míg minden a megszokott keretben megy,

kisasszonyokon, a hasát fogó vastag igtatón. Mikor pedig kétségbeesésében, rémitő lelki kinjában Ilona arcát kereste, akkor annak a szempilláján könyeseppet látott . . .

Felállott Kondor Jakab és némán kitamolygott az ajtón. Utána jött a leány. Ott a vörös téglás folyosón zokogva leborult Jakab.

— Volt ugy Ilon, hogy azt hittem, csak amugy jöss hozzám . . . De te nem neveltél ki . . . Azért a könyeseppért az isten megáldjon, Ilon! . . . Megáldjon! . . .

Nevető fejfák.

Itt nyugszik Szücs Kata
Erényes hajadon leány,
Siratja egyetlen kis fia Mihály.

Mit éltében utált
A jó öreg csorba,
Jusson bele lelke
A paradicsomba.

Itt nyugszik Etelke,
Nem tóm vót e telke,
De volt jámbor lelke,
Csak a jót mívelte,
A legényt szívelte,
A hideg küelte,
S im' a sir eluyelte.

az szolgálatának nem felelős vezetője vagy intézője, hanem közönséges napszámosa, közönséges automatája.

Adminisztráló feletteseink a mai oktatási módszerrel bizonyára azt akarták elérni, hogy — párhuzamosan a mindinkább szaporodó követelményekkel — elméletileg is, gyakorlatilag is teljesen képzett személyzetet neveljenek és kapjanak. Sajnos, de való, hogy a mai rendszer fenntartásával ezt elérni — legalább egyhamar — nem fogják.

Szűk, nagyon szűk egy hírlapi cikk kerete ahhoz, hogy mindent, a mi reformálandó lenne abban, felsoroljak s ezért csak a legnevezetesebbekre szoritkozom.

Első és elengedhetlen feltétele az oktatásnak az, hogy azon tisztviselő, a kit ezzel a tisztséggel megbiznak, ezt a munka közt ambicionálja és előadói képessége legyen. Ha az oktató tiszt csak muszájból oktat, ha az oktatói tisztén kívül — különösen nagyobb állomásokon — egyéb szolgálattal is terhelik, ha az oktató tiszt e munkakört tehernek tekintve, azt kedv és ambíció nélkül, pusztán csak muszájból látja el, akkor kín az oktatás az oktató tisztnek is, de kín az oktatott személyzetnek is.

A második hibája az eddigi oktatási rend-

szernek, hogy pusztán az elméletre szoritkozik. A vasuti végrehajtószolgálat nem muzsika, a mit hallás után lehet megtanulni, hanem ha azt akarjuk elérni, hogy az oktatott személyzet elméletileg is, gyakorlatilag is kiképeztessék, úgy nem szabad visszariadnunk azon anyagi áldozatoktól sem, a mibe a személyzet gyakorlati oktatása vagy kiképeztetése kerül.

Hogy csak egy példát hozzak fel — a mi vonatvezetőinket elküldik szolgálatba akkor, a mikor a tudásuk még csak *papiron van meg*. Igaz, levizsgázott az illető, de még soha életben vonatot nem vezetett, a tényleges teendőbe magát be nem gyakorolta és nem lévén otthonos munkakörében, a legelső téves jelzés, a legelső tilosra állított block-jelző zavarba hozza. Természetes, hogy így az egyik szabálytalanságot a másik után, az egyik helytelenséget a másik után követi el és még természetesebb, hogy ezért azután pénzbírsággal sújtják és az a szerencsétlen flótás — önhibáján kívül — (mert hisz ha gyakorlati képessége lenne, fentemlített szabálytalanságokat és helytelenségeket el nem követné) fizeti a büntetéseket mindaddig, míg a szükséges gyakorlati képességet meg nem szerezte.

Igaz, kerülne valamelyes anyagi áldozatba azt a fiókvonatvezetőt 1—2 hónapig felügyelet

HETI KRÓNKA.

Öröm veri fel most a királyi várat,
Jó öreg királyunk hozzánk is lefáradt.
Ott hű magyar népét szívesen fogadja
Kedden-Csütörtökön baját meghallgatja.
Lesz udvari bál is, kőrmagyart is járják,
De a nótát hozzá mégis Bécsben húzzák!

Híres svéd utazó Hedin Sven járt nálunk,
Mi az efféléből nagy hű-hót csinálunk.
Étellel, itallal pukkadásig tömték,
A vendégség végén majdnem agyonlőttek.
Haza futott, de ha utját majd leírja,
Tudom, hogy a lövést duplán visszaadja!

A nagyváradiaik egyszer megmutatták,
Mi a „virtus“, mikor Tiszát elbuktatták.
Most meg tovább mennek, ellenzékhez álltak,
Háborút üzentek az egész kormánynak!
Hasztalan multság versenyt futni *Széllel*...
Régi nóta: „*Többet észszel — mint erővel!*“

Jubileumot ül a római pápa,
Majd egy évszázadot hord szentséges válla.
Szentegyházát össze vaskézzel tartotta,
Mégis csak ő volt a béke apostola!
Hallgasd meg jó Atyánk *görögök* fohászát,
Légy kegyes, adj nekik *magyar lithurgiát!*

A *csehnek* szokása, hogy a mit meglátott
S kezével elérhet, soha sem hagyott ott.
Nem volt semmi becse, csak az, hogy trombitált,
Égő kőzot evett, s hozzá bukfenczet hányt!
Felvitte az Isten Kubelik Ján dolgát,
Mert magyar grófnóval tartja lakodalmát!

Hogy az idő nem pénz, be van bizonyítva,
Többet ér mindennél ma a politika.
Macedóniáért folytatnak szóharcot,
Minden párt rettegi a gyászos kudarcot.
Lét-kérdéssé nőtt ki az ujoncz-emelés,
Rég ez nekünk már a „*fizetés-rendezés!*“

Görög.

alatt utaztatni, de ennek azután megvolna az az eredménye, hogy a felügyelet alatti szolgálattétel után nyugodtan, biztosan, teendőiben otthonosan látva el munkakörét és hogy hány karambol, hány kocsioösszetörés, hány kisiklás lenne így elkerülve — annak az Isten a megmondhatója. És ez nem csupán a vonatvezetői szolgálattételre, hanem valamennyi felelős szolgálati beosztásra nézve megdönthetetlen tény.

Sarkalatos hiány továbbá az is, hogy az oktató személyzet az oktatásnál tömegszámba megy. Azt a 10—15 évet szolgált altisztet ugyan szép keveset érdeklí a nem szabad könyvnek százezredeszeri ismétlése, viszont az a fekező vagy váltóór sem talál élvezetet valamely forgalmi vagy kereskedelmi tétel fejtegetésében. Régi és méltányos kérelem, hogy egyszerre csak az egyrangbeliek oktattassanak. Méltányos és megindokolt e kérelem már csak azért is, mert a tisztességérzet, fegyelem és ambíció rovására, ha az oktató tiszt felindulásában vagy idegességében a vonatvezetőt saját csapatja, az állomásfelügyelőt a máházók és váltóőrök előtt hordja le és szégyeníti meg esetleges tudatlanságáért.

Végül — a mi fő — nem fektetnek súlyt nálunk az általános társadalmi képzettségre,

a mire pedig ma már feltétlenül és mindenütt szükség van.

Odaát osztrák kollegáinknál létezik egy vizsga, az u. n. „Intelligenz Prüfung“, a mit határozott meggyőződésem, hogy nálunk is nagyon czelszerű lenne meghonosítani. Igaz, hogy ott nem arra fektetik a főszlyt, hogy ki volt Mária Teréziának a nagyapja, de igenis keresik azt, hogy bir-e az illető vizsgázó elég általános társadalmi képzettséggel arra, hogy szolgálatát észszerűen, pontosan és a viszonyoknak megfelelőleg elláthassa, tud-e önállóan gondolkozni, van-e helyes ítélőképessége, tud-e magának az utasítások és szabályokba nem foglalható és a vasuti szolgálat körében előforduló ezer és ezerféle ügyek és dolgokban tanácsot adni.

Szóval nem sablónos megszokottságra, nem bemagolt és meg nem értett utasítás tudásra, hanem nyílt fejre, észszerű, önálló gondolkodásra és emellett megfelelő gyakorlati képességre kell törekednünk. A világ halad és látjuk, hogy nap-nap után többet és többet követelnek tőlünk, haladnunk kell tehát párhuzamosan a követelményekkel, ha hivatásunknak megfelelni, ha helyünket megállani akarjuk.

Ligeti J.
kalauz.

CSARNOK.

Az ellopott fehér elefánt.

(Amerikai elbeszélés.)

Írta: M. T.

(Folytatás.)

Ismét másik távirat érkezett:

„Ironville N.-Y. 9. 30. reggel.

Éppen most érkeztem. A helység nagy felindulásban van. Az elefánt reggel öt órakor vonult át a helységen. Némelyek azt mondják, kelet felé vonult, némelyek meg nyugat, ismét mások észak és sokan dél felé vélik tovavonulását. De mindnyájan azt vallják, hogy nem igen ügyelték meg. Egy lovat is megölt az orrmányával. A fekvésből következtetve, a csapás bal felől történt s az elefánt északra vonult a Berkley-vasut mentén. Ötödfél órányi térelőnye van; de rögtön indulok a nyomok után.

Hames, detektív.“

Fölkiáltottam örömben. Az inspektor komolyan, nyugodtan rántotta meg a csöngettyűt.

— Alarich, küldje be Burns kapitányt.

A kapitány belépett.

— Hány emberrel rendelkezhetünk jelenleg?

— Tizenkilenczezel.

— Küldje ki valamennyit észak felé. Ironville-től északnak, a Berkley-vaspálya mentén gyűljenek össze.

— Értem, inspektor ur!

— Minden mozdulatukat tökéletes titokban teljesítsék. Ha többi emberünk szabadságon van, be kell hívni ezeket is.

— Értem, inspektor ur.

Megint másik távirat érkezett:

„Sage Corners, N.-Y. 10. 30.

Eppen most érkeztem. Az elefánt 8 óra 15 perczkor vonult itt keresztül. Mindenki menekült a városból, csak a rendőr nem. Mint látszik, az elefánt nem a rendőrt akarta leütni, hanem a lámpaoszlopot. Mind a kettő elesett. A rendőrből egy darabot magamhoz vettem, hogy a nyomot követhessem.

Stumm, detektív.“

— Az elefánt tehát nyugat felé fordult — jegyzé meg az inspektor. — De nem menekül előlünk, mert emberéim az egész területet ellepték.

A következő távirat így hangzott:

Miskolczi MÁV. altsztkör.

Meghívó.

A M. A. V. altsztkör évi rendes közgyűlését 1903. év márczius hó 22. délután 4 órakor Arany János-uteza 25. szám alatt tartja meg, melyre az alapító és rendes tagjait tisztelettel meghívja *Az elnökség.*

Tárgy:

1. Az elnökség jelentése az 1902 évről. 2. Az évi zárszámadás bemutatása. 3. A lemondott tisztviselők helyébe történő választás. 4. Netalán leendő indítványok.

*

A kiküldött jelölő bizottság az új évfolyamra a következőket ajánlja a megválasztásra és legnagyobb valószínűség szerint az új tisztikar és választmány az ajánlott névsorból fog kikerülni:

Krösz Elemér és *Csizék Antal* elnök. *Kübecher Károly* elnökhelyettes, *Csanálossy Lajos*, *Wieder Béla*, *Darányi János* és *Huszák Lajos* alelnökök, *Guberesik Jenő* és *Irsa*

„Glovers, 11. 15.

Most érkeztem meg. A helységet a betegeken és aggodokon kívül mindenki odahagyta. Az elefánt háromnegyed órával ezelőtt vonult itt át. Az antitempláriusok éppen gyűlést tartottak s az elefánt benyújtva ormányát az ablakon, a helyiséget megtöltötte a vízmedenczéből merített vízzel. Nehányat elnyelt, néhányan meg a vízbe fúltak. Cros és O' Shaughnessi detektívek itt voltak, de déli irányban távoztak, ott vélve az elefántot megtalálhatni. A környék, több mértföldnyi kerületben, nagy félelemben van: az emberek menekülnek házaikból. Bármerre forduljanak, az elefánttal találkoznak, mely nehányat meg is ölt közülök.

Brant, detektív.”

Szerettem volna keserű könyveket ontani, annyira elérékenyített ez a baleset. De az inspektor csak annyit mondott:

— No, lássa ön, hogy bekerítjük az elefántot. Észrevette, hogy nyomában vagyunk s újra délnek fordult.

Még más nyugtalanító hírek is várakoztak ráuk. Egy újabb távirat is szólt:

„Hoganport 12. 19.

Most érkeztem. Az elefánt félórával ezelőtt vonult itt át félelmet és elszörnyedést okozva.

Ernö titkár és jegyző. *Molnár Venczel* pénztárnok. *Holubek Lambert*, *Molnár Mór*, *Mihály András* és *Szabó Lajos* ellenőr. *Peikert Ferencz* körgazda, *Jászai Sándor* és *Guberesik Jenő* könyvtárnok.

Választmányi tagok:

Angyal József, *Bleier Ármin*, *Bedécs László*, *Bakó László*, *Bielek Imre*, *Bárány Lajos*, *Bátori András*, *Breznay János*, *Bajkór József*, *Csizék Antal*, *Dévay Ignác*, *Erdélyi János*, *Fonyi András*, *Fränkl Miksa*, *Farkas Béla*, *Fischinger Emil*, *Filó János*, *Grandtner Sándor*, *Gülmár Gusztáv*, *Homda János*, *Hunyadi János*, *Irsa József*, *Kapusi Pál*, *Kereszturi Marton*, *Kerékgyártó István*, *Kereszturi Sándor*, *Kéri Gábor*, *Lévay József*, *Ligeti Jakab*, *Lancsa János*, *Lengyel Imre*, *Molnár Jakab*, *Molnár Gyula*, *Magyar János*, *Muhoray Béla*, *Moravec Venczel*, *Matuszka Miksa*, *Nyitrai Aladár*, *Nánási József*, *Pesti János*, *Pataky János*, *Ruszinkó Ádám*, *Révész Jakab*, *Roma György*, *Rácz László*, *Szabó János*, *Szöke János*, *Sturman Ferencz*, *Schlifke Frigyes*, *Saáry Antal*, *Szikla János*, *Tóth Lajos*, *Tóth György*, *Ungár László*, *Vadász Lajos*, *Vladár Lajos*, *Znasal Károly*, *Zittler János*, *Zámbély Alajos*, *Zabrinezki János*.

Az állat tombolt az utcákon. A feléje közelítő emberek egyikét megölte, a másik elmenekült. Átalános levertség.

O' Flaherty, detektív.”

— Most már körülvevtek embereim, — szólt az inspektor. — Semmikép sem menekülhet el.

Egymás után érkeztek aztán a detektívek táviratai, kik New-Jerseyen és Pennsylvanián át szétszéledtek, követve a nyomot, mely földült telepítvényekből s megsemmisített vasárnapi iskolai könyvtárakból állt. Eme táviratok reményeiket fejezték ki, pedig jogosulatlanul. Az inspektor így szólt:

— Bárcsak most köztük lehetnék, hogy őket utasíthatnám s észak felé vezényelhetném; de ez lehetetlen. A detektív csak akkor megy a táviró hivatalhoz, ha sürgőnyt küld s aztán távozik s nem tudhatjuk, hol tartózkodik.

Majd a következő távirat érkezett:

„Bridgeport Ct. 12. 15.

Barnum 4000 dollárt ajánl évenként azért a jogért, hogy az elefántot reklámul használhasználhassa mindaddig, míg azt a detektívek megtalálják. *Czirkusz-czélből* van rá szüksége. Rögtön választ kérek.

Boggs, detektív.”

HIREK.

* Választások a Mayerik-egyletben.

Mint értesülünk, a Mayerik-egyletnek márczius 29-én tartandó közgyűlésén az egyik megüresedett felügyelő bizottsági tagságra Luger Camillo elnöki titkárt jelölték. Szívvel-leléssel támogatjuk mi is Luger jelölését és melegen ajánljuk kartársainknak, hogy szavazatukat Lugerre adják, mert oly férfiút tisztelnek meg vele, ki minden tekintetben méltó bizalmukra és mindig szívén fogja hordani igaz érdekeiket. Luger nemcsak egyénisége, önzetlensége szorgalma ez állásra mintegy praedestinálja.

* **Vasut a görgényi havasra.** A kolozsvári m. kir. erdőgazgatósághoz tartozó három görgényi erdőgondnokság fahozama eddigelé vizen szállítottatott le a herbusi faraktárba. Emellett a szállítási mód mellett nemcsak az anyag mennyisége, de minősége is szenvedett, sőt a tűzifahozamának csak csekély része volt értékesíthető. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter e bajokon segítendő, elhatározta, hogy a vizen való szállítást beszünteti és a szászrégeni vasuti állomással vágánnyal összekötött herbusi faraktárból kiindulólág a görgényi erdőségekre erdei

— Ez mégis esztelenség! — kiálltattam föl

— Természetesen, — vélte az inspektor. — Az a böles Barnum ur valószínűleg nem ismer engem; de én ismerem őt.

Aztán következő távirati választ diktált:

„Mister Barnum ajánlatát nem hagyjuk egészen figyelmen kívül. 7000 dollár, vagy semmi sem lesz a dologból.

Blunt, főnök.

— Nem kell sokáig várunk a válaszra. Mister Barnum, ha üzletet akar kötni, ott várakozik a táviró hivatalban, hogy mennél gyorsabban lebonyolíthassa az ügyet.

„Beléegyezem. — R. T. Barnum,“ — jelenté a távirat. Még mielőtt észrevételemet megethettem eme esudálos megalkuvás fölött, már másik hír érkezett, mely elvonta gondolataimat egészen más, nem éppen a legkellemesebb irányba.

„Boliva N.-Y. 12. 50.

Az elefánt ma, délfelől ide érkezett s 11 óra 50 perczkor az erdőn vonult át, halált és irtózatot hagyva maga után. A lakosok apró ágyugolyókat röpitettek utánna s tova futottak. Burke detektív és én tíz perczcel később érkezünk ide északról, de meglehetősen sok időt vesztettünk, a menyiben néhány göd-

iparvasutat épít és ezen 42 kilométeres iparvasutnak mintegy 7.000.000 koronára rugó költségét a beruházási hitelből az államerdészetnek szánt összegből fogja fedezni. A földművelési miniszter intézkedése folytán a görgényi erdők 1904—1913. évi, vagyis 10 évi fahozamának terület szerint tövön való eladása iránt az árverés már megtartatott. A szerződési feltételek szerint a kinstar arra kötelezte magát, hogy a szóbanforgó iparvasutat a favásarlónak üzemképes állapotban 1904. évi szeptember végével fogja átadni. A vasut építésének eszméje a fakeskedők körében oly kedvező fogadtatásra talált, hogy a kifejlődött élénk verseny következtében a beesár fölött 1.412.956 korona éretett el, a fervezett vasut építési költségei tehát a jövedelem-többletből öt év alatt meg fognak térülni.

* **Villamos vasut** A francia keleti vasútnál újabban ismét kísérleteznek a villamos hajtóerővel. Egyik rövidebb vonalát e vasútnak legközelebb már teljesen villamos üzemre rendezik be és villamossággal világítják az összes vonatokat, állomásai, jelző- és váltólámpákat is.

* **Sikkasztó vasuti penztáros.** A nagysurányi állomás arupénztárosa, Schmidt László esütörtök óta nyomtalanul eltűnt. Aznap volt váratlanul

rőt lábnyomoknak néztünk. Végre azonban igazi nyomra találtunk s követtük azt az erdőbe. Négykézláb másztunk, minden nyomot gondosan megfigyelve s követtük ezeket a bokrok közé. Burke ment elől. Szerencsétlenségünkre, az állat leheveredett pihenni és Burke, azzal a szándékkal, hogy a nyomokat behatóan megvizsgálhassa, lesütött fejével az elefánt hátulsó lábába ütközött, mielőtt ennek jelenlétét észrevette volna. Rögtön felugrott Burke s megragadva az állat farkát, örömmel kiáltott föl:

— Megvan az átk . . .

De nem végezhette be szavait mer a szörnyű orrmány darabokra szakgatta őt. Én ijedten menekültem tova; az elefánt az erdősélig üldözött s menthetetlenül elvesztem volna, ha az általa megölt emberek holttesteinek figyelmét egyszerre magokra nem vonják. Éppen most értesültem, hogy a holttestekből misem maradt meg. Azonban az elefánt ismét eltűnt.

Mulrovney, detektív.

Aztán érkeztek még tudósítások ama derék, buzgó detektívektől, kik New-Jerseyben Pennsylvaniában, Delavareban és Virginiában szétszéledtek s kik megannyian új nyomokra bukkantak. Végre, kevéssel délutáni két óra után, következő távirat érkezett:

rovancsolás s a pénztáros ezer koronát vett ki a pénztárból. Így szökött meg. Megállapították, hogy a jó családból származó pénztáros már hosszabb idő óta üzi a büzös manipulációt. A nyomozást a nyitrai törvényszék vizsgálóbírója vezeti

* **Nagy baleset Amerikában.** A chikago-san-franciskói vonalon e héten párját ritkító szerencsétlenség történt. Egy luxusvonat, mely kizárólag a legnagyobb fényűzéssel berendezett kocsikból állott, a mozdony kazánjának robbanása következtében, egy kocsit kivételével, teljesen össze-vissza tört. A robbanás a nyílt vonalon a legnagyobb menetképeség közepette történt. Az épen maradt egy kocsit valószínűleg az erőnyomás következtében dobattott ki a kocsisorból, a pályától pár méternyire s ott minden törés nélkül állva maradt és a benne volt utasoknak sem történt semmi bajuk, csekély horzsolásokon kívül. A vasuti zsemélyzet közül hárman, az utasok közül öten haltak meg és számosan szenvedtek sérüléseket. A vonaton utazott a híres amerikai Astor-család egy tagja is, de ez csak kisebb sérüléseket szenvedett.

* **24 óra.** Ismét szóba került az angol és német vasutigazgatóságoknál a 24 órás időszámítás behozatalának a kérdése; de hogy ez ismét csak kérdés marad, az nagyon valószínű, mert már sokszor volt szóban, de

mindig messze volt a határozat, jóllehet abban már történt megállapodás, hogy a vasúti szolgáltatnak nagy előnyére válnék ez az időszámítás.

— **Legujabb kosztüm-kelmék,** tavaszi újdonságok és teljes menvasszonyi keblengyéket legzeleszerűbb **Braunfeld Sándor áruházában** beszerezni, amennyiben ez az egyedüli hely, hol minden egyes cikk a legolesőbb, de szorosán szabott ár számokkal fel van tüntetve, mi által az alku és túlfizetés teljesen ki van zárva. 2—5

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

5. 9. 18.	Leggondosabb ápolónk.
2. 7. 10.	Kiváló tulajdonság.
17. 12. 3. 14.	Sokan áhitoznak utána.
1. 18.	Szívesen dőlünk árnyékába.
6. 7. 4. 15.	Kellemes hallgatni.
19. 12. 16.	Vonat jár rajta.
5. 11. 18. 18.	Női név
1—19.	Egy magyar közmondás.

Ezen rejtvény megfejtését f. é. márczius hó 22-én megjelenő 12-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje márczius 18-án.

„Baxter Centre, 2. 15.

Az elefánt itt járt czirkusz hirdetésekkel borítva; a tömeg közzé rohant, néhány embert leütve, néhányat megsebesítve, kik alkalmassint nemsokára a tulvilágra vándorolnak. A lakósok megfogták s öröket állítottak mellé. Midőn Brown és én csakhamar aztán megérkeztünk, a bekerített helyiséghez mentünk s összehasonlítottuk az elefántot a fényképpel. Minden ismertetőjel tökéletesen egyezett, a vállon levő forradáson kívül, melyet nem láthattam. Hogy erről is meggyőződhesünk, Bronon közvetlen közelébe lépett s az állat széttiporta, úgy, hogy semmi sem maradt belőle. Mindenki tovafutott. Hasonlóan cselekedett az elefánt is, jobbra-balra mindenkit elgázolva. Tova menekült; de nagy vérnyomokat hagyott maga után, melyeket ágyúgolyók okoztak. Bizonyosan rátalálunk. Dél felé loholt el, egy sűrű erdőn keresztül.

Brent, detektív.*

Ez volt az utolsó távirat. Este felé köd ereszkedett, oly sűrű köd, hogy három lépésnyire sem lehetett látni. S ez tartott egész éjen át. Csónakoknak, sőt omnibuszoknak is meg kellett szüntetni a közlekedést.

(Folyt. köv.)

Innen-onnan.

Őszintén.

— Tudod fiacskám, hogy az orvos megint kúrát rendelt? Ugyanazt a kúrát kell folytatnom, a mit két év előtt.

— Istenem, mibe kerül nekem ez az asszony! Azon a pénzen, a mibe ez a sok reparáció kerül, kaphattam volna — egy új feleséget!

Logica.

Iczig: (a váltóházban). Legyen szives, váltsa fel nekem ezt a lyukas ezüst forintot!

Pénzváltó: Szívesen! Ezért az egy lyukért 10 krajczárt levonok.

Iczig: Nű? És ha ezen a forinton 11 lyuk volna, akkor talán még én fizetnék rá 10 krajczárt?

Ostobaság.

Látogató hölgy: No né! Ez a kicsi Lenke! Igazán szakasztott az apja!

A mama: (suttogva) Ne oly fennszóval! Még meg találja hallani a férjem!

A viczczős boltoslegény.

- Egérfogót kérnék.
- Hát Juczika, az egér mértékét elhozta?
- Jesszusom, azt elfelejtettem! . . .

A f. é. 8-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

A faluban a legárvább én vagyok.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján Sziráki Gábor nyerte meg, kinek czimére H. G. Wells „Dr. Moran szigete” czimű művét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

B. Parád. Jobbakat kérünk! Bélyeg a szegényeké.

B. L. B-Gyarmat. Igazán nem értjük, hogy ígéretének beváltásában mi hátráltatja.

I. I. Zólyom. Köszönjük, útnak indítottuk!

O. G. Zp. Nem Ferencz, hanem Ignác. A vak az otthon maradt, a másik e hét elején oda ér! Üdv!

P. E. Nagy-Szécsény. Mind a három f. évi május hó 31-ig érvényes.

Ő. Ime itt hozzuk:

Kis Fifi úrnőjének
Lágy öleben szunnyadott,
Selymes szörét simogatták
Ha aludt, *nem hortyogott!*

Ám de jött egy hosszúlábú
Rattler, s őt kiűtötte
A nyeregből, s ő pihent le
Úrnője lágy ölebe.

Fifi, Rattler irigyellek!
Bár mindkettő csak kuvasz,
Én feküdnék ringó ölebe
Csak ne volnék oly kamasz!

K. B., S. L., H. T. Nem közölhetők.

Több kézíratról a jövő számban.

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal.**

Magy. kir. államvasutak.
26592/903.
C. III.

A legolcsóbb utazás Olaszországba és Dél-Franciaországba.

Budapest—Dombóvár—Fiumén át vezet a magy. kir. államvasutak közvetlen gyorsvonatainak és a magyarhorvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság Fiume és Ancona, illetve Velence között közlekedő gőzhajóinak igénybevételével.

A hajójáratok menetrendje visszavonásig a következő:
Indulás Fiuméből *Velenczébe* minden *kedden és szombaton* este 8 óra 30 perczkor, Fiuméből *Anconába* minden hétfőn reggel 8 órakor és minden csütörtökön este 8 óra 30 perczkor. A hajójárat időtartama egészben 10 óra.

A gőzhajók közvetlen esatlakozásban állanak a budapest—fiumei gyorsvonatokkal, valamint Velenczében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Miláno stb felé induló, illetve onnan érkező olasz vasuti vonatokkal.

Az alábbiakban közlünk néhány, f. évi január 1-től érvényes menetdíjat, melyekben a hajóátkelési illetékek már befoglaltatnak.

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
	frankban		
Bpest—Nápoly, Anconán át ...	106 85	77 05	43 60
Bpest—Nizza, Velenczén át ...	119 —	85 55	—
Bpest—Róma, Anconán át ...	80 05	58 25	32 60

Bővebb felvilágosításokkal szolgál ugy szóban, mint írásban a m. kir. államvasutak bpesti központi menetjegyirodája (IV., Vigadó-tér 1. sz.)

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Ingyen

és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét,
melyből bárki képes

1—10

legfinomabb

Likőröket és Rumot

hideg uton, minden készülék nélkül még
a legkisebb mennyiségben is ország-
szerte ismert arómáimmal előállítani.

WATTERIGH A.

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCZA 5. SZ. ALATT.

Vasuti

altiszti vizsgára

készülők

kézikönyve.

Írta:

SZEMERÉDY LÁSZLÓ, máv. irodatiszt.

A legjobbnak elismert
tankönyv az altiszti ké-
pesítő vizsgára készülők
részére.

Ára 3 K.

Utánvétellel küldve 3 K. 40 f.

Megrendelhető: kiadóhivatalunktól.